Yabancı cisim (bezoar) çıkartılması

Hasta değerlendirmesi

1. Hastanın ayrıntılı öyküsü alınmalı, genel durumu değerlendirilmeli, fizik muayenesi yapılmalıdır.

2. Her hastaya endoskopi öncesi kontrast ajan içirilerek grafi çekilmemelidir. Bununla beraber direkt karın grafisi (radyopak maddelerin değerlendirilmesi amacıyla) yapılmalıdır.

3. Perforasyon (veya cerrahi gerektiren diğer komplikasyonlar) düşünülen tüm hastalara bilgisayarlı karın grafisi çekilmeldir.

5. Semptomu (belirtisi) olmayan hastalar acil endoskopi gerektirmez.

6. Yabancı cisim yuttuğu söylenen hasta için ilk 2 saat içerisinde (en geç 6 saat) endoskopi yapılmalıdır. Tam tıkanma (obstruksyon) gelişmemiş hastaya 24 saat içerisinde endoskopik işlem yapılmalıdır.

7. Eğer özofagusa gıda tıkanıklığı olmuşsa endoskopla dikkatli ve fazla zorlamadan gıda mideye ilerletilmelidir. Eğer bu sağlanamıyorsa ağızdan çıkartılmalıdır.

8. Özellikle gıda tıkanması olan hastalarda altta yatabilecek olası hastalık açısından da değerlendirme yapılmalıdır.

9. Solunum sistemine aspirasyon riski taşıyan hastalara “endotrakeal entübasyon” yapılarak endoskopik işlem gerçekleştirilmelidir.

10. Yabancı cisimleri çıkartılmasında çeşitli endoskopik aletler geliştirilmiş olup, yabancı cismin tümüyle özelliklerine göre uygun olanı seçilerek çıkartılmaya çalışılır (çıkartırken hastaya zarar verme olasılığı bulunanlar için endoskopun ucuna naylon eldive parmağı geçirilir).

11. İşlem sonrası hasta evine gönderilir.

12. Yabancı cisim çıkartılamayanlarda her hasta ayrı değerlendirilerek karar verilir.
13. Bazen alınan gıdalar ve yabancı maddelerin zamanla oluşturduğu katışamış unsurlar (bezoar) geliştirilen yeni teknikler sayesinde çıkartılabilir.

14. Bezoarlar için geçirilmiş mide ameliyatları ve sindirim sisteminin hareket b ozuklukları bir risk faktörü olup, bu hastalara endoskopik tedavi dışında ananas suyu önerilebilir (bazen kola, pepsi gibi asitli içecekler de önerilebilir).